Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης

Τόμ. 1 (2017)

7ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ Π.Τ.Δ.Ε.
ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΨΥΧΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

7^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

«ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΧΑΡΙΣΜΑΤΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»

ΤΟΜΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

ISSN: 2529-1157

Σε Συνεργασία με την Ένωση Ελλήνων Φυσικών και την
Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ DIVANICARAVEL
15-18 Ιουνίου 2017

Χαρισματικότητα και νέες τεχνολογίες

MARIA MARINOY, MARIA ΟΡΚΟΠΟΥΛΟΥ,
ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΡΙΑ ΤΟΜΠΡΟΥ

doi: [10.12681/edusc.1779](https://doi.org/10.12681/edusc.1779)

Βιβλιογραφική αναφορά:

MARINOY M., ΟΡΚΟΠΟΥΛΟΥ Μ., & ΤΟΜΠΡΟΥ Δ. Μ. (2019). Χαρισματικότητα και νέες τεχνολογίες. *Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης*, 1, 696–706. <https://doi.org/10.12681/edusc.1779>

Χαρισματικότητα και νέες τεχνολογίες

Μαρίνου Μαρία, Εκπαιδευτικός Α/θμιας Εκπαίδευσης

Ορκοπούλου Μαρία – Αικατερίνη, Εκπαιδευτικός Α/θμιας Εκπαίδευσης

Τόμπρου Δήμητρα – Μαρία, Δρ. Ειδικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας ΕΚΠΑ

Περίληψη

Οι χαρισματικοί μαθητές έχει διαπιστωθεί ότι επιδεικνύουν ή δύνανται να επιδείξουν υψηλές νοητικές, ακαδημαϊκές, ηγετικές και ψυχοκινητικές ικανότητες, καθώς και ένα περισσότερο δημιουργικό τρόπο σκέψης. Ως εκ τούτου, οι μαθητές αυτοί ανήκουν στην κατηγορία των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και χρήζουν ειδικής εκπαιδευτικής διδασκαλίας και παρέμβασης προκειμένου να ξεδιπλώσουν την καινοτόμο σκέψη τους και τα χαρίσματά τους. Στη χώρα μας, όμως, το σχολικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται τα χαρισματικά παιδιά δεν ευνοεί την πλήρη ανάδειξη των ιδιαίτερων ικανοτήτων τους. Η αξιοποίηση του υπολογιστή ως διδακτικό εργαλείο και οι νέες τεχνολογίες μπορεί να παρέχουν ένα ελκυστικότερο περιβάλλον για μάθηση με περισσότερα κανάλια και διόδους άνθισης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των χαρισματικών και ευφυών μαθητών. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας αναφορικά με τη χρήση του υπολογιστή και των εκπαιδευτικών λογισμικών στο σχολικό περιβάλλον για την εκπαίδευση των χαρισματικών παιδιών. Από την βιβλιογραφική ανασκόπηση φάνηκε ότι η διαφοροποιημένη διδασκαλία με την χρήση του υπολογιστή κινητοποιεί τα χαρισματικά παιδιά να αξιοποιήσουν το μέγιστο των δυνατοτήτων τους και να ενταχθούν πλήρως στο σχολικό πλαίσιο. Η ένωση της παραδοσιακής διδασκαλίας με τις νέες τεχνολογίες δεν συντελεί μόνο στην εξέλιξη των ευφυών παιδιών στον γνωστικό τομέα, αλλά και στον κοινωνικοσυναισθηματικό τομέα. Τέλος, η χρήση της τεχνολογίας προσφέρει περισσότερες ευκαιρίες για μία πιο εποικοδομητική σχέση εμπιστοσύνης και επικοινωνίας μεταξύ μαθητή και δασκάλου.

Λέξεις – Κλειδιά: Χαρισματικότητα, Νέες τεχνολογίες, Ειδική εκπαιδευτική κατάρτιση, Διαφοροποιημένη διδασκαλία

Abstract

Charismatic students have been shown to exhibit or show high mental, academic, leadership and psychomotor skills, as well as a more creative way of thinking. As a result, these pupils belong to the class of students with special educational needs and need special educational instruction and intervention to unfold their innovative thinking and talents. In our country, however, the school context in which charismatic children are included does not favor the full development of their special abilities. Utilizing the computer as a learning tool and new technologies can provide a more attractive learning environment with more channels and flow paths to the special characteristics of charismatic and intelligent students. The purpose of this paper is to review the literature on the use of computer and educational software in

the school environment for the education of charismatic children. The bibliographic review has shown that diversified computer-based teaching motivates charismatic children to make the most of their abilities and to integrate fully into the school context. The union of traditional teaching with new technologies not only contributes to the development of intelligent children in the cognitive field but also in the socio-emotional field. Finally, the use of technology offers more opportunities for a more constructive relationship of trust and communication between student and teacher.

Keywords: Charisma, New Technologies, Special Education, Differentiated Teaching

Εισαγωγή

Τα ευφυή παιδιά χαρακτηρίζονται ευρέως ως «χαρισματικά και ταλαντούχα». Η φύση της χαρισματικότητας δεν είναι αρκετά δημοφιλής στα ελληνικά σχολεία και οι χαρισματικοί μαθητές αντιμετωπίζουν πολλές δυσκολίες λόγω της δομής και της οργάνωσης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Αρωγός στην ανάδειξη των ιδιαίτερων ικανοτήτων των ευφύων παιδιών είναι οι νέες τεχνολογίες. Η τεχνολογία αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς μας και μπορεί να βοηθήσει στην καλύτερη εκπαίδευση των χαρισματικών παιδιών.

Ορισμός χαρισματικότητας

Η Pomortseva (2014) υποστηρίζει ότι πολλοί γονείς και εκπαιδευτικοί αναγνωρίζουν την αξία και την ιδιαιτερότητα των ευφύων παιδιών από μικρή κιόλας ηλικία. Όμως δημιουργείται ένα οξύμωρο σχήμα όσον αφορά την εκπαίδευση των παιδιών αυτών. Οι ευφυείς μαθητές καλούνται να αντιμετωπίσουν μια διαστρεβλωμένη έννοια της ισότητας και να ενταχθούν ως τυπικοί μαθητές σε ένα τυπικό πλαίσιο εκπαίδευσης. Σύμφωνα με τον Λεπτοκαρύδη (2011) τα ευφυή παιδιά χαρακτηρίζονται στην διεθνή βιβλιογραφία ως «χαρισματικά και ταλαντούχα». Ωστόσο, στην ελληνική νομοθεσία η κατηγορία αυτή των μαθητών αναγράφεται ως «μαθητές με ιδιαίτερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα». Ο Ματσαγγούρας (2008) όρισε ως χαρισματικά τα παιδιά υψηλών ικανοτήτων μάθησης, τα οποία έχουν ανεπτυγμένες γνωστικές και δημιουργικές ικανότητες, προδιαθέσεις, κίνητρα και ενδιαφέροντα. Επίσης, καλύπτουν την διδακτική ύλη με ταχύτερους ρυθμούς, σε σχέση με το προσδοκώμενο για την ηλικιακή τους ομάδα. Ακόμα οι DaCosta και Lubart (2016) αναφέρουν ότι οι ταλαντούχοι μαθητές προσλαμβάνουν, συνθέτουν, εκφράζουν και αξιολογούν με την κριτική τους σκέψη πληροφορίες γρηγορότερα από τους τυπικούς μαθητές της ηλικίας τους.

Σχολική πραγματικότητα

Σύμφωνα με έρευνα που διεξήχθη από την Pomortseva (2014) φάνηκε ότι ένα μεγάλο ποσοστό των ευφύων παιδιών περνά την περισσότερη ώρα του σε σχολεία τυπικής εκπαίδευσης, τα οποία δεν είναι κατάλληλα διαμορφωμένα προκειμένου να συναντήσουν και να ικανοποιήσουν τις ιδιαίτερες ανάγκες και ταλέντα τους. Το γεγονός αυτό θέτει σε κίνδυνο την επίτευξη του μέγιστου των δυνατοτήτων τους.

Αναφορικά με τον ελληνικό χώρο εκπαίδευσης ο Μανωλάκος (2009) υποστηρίζει ότι ο ανεπαρκής σχεδιασμός των εκπαιδευτικών δομών και του διδακτικού υλικού για την αντιμετώπιση και την στήριξη των χαρισματικών παιδιών, καθώς και η έλλειψη πρόνοιας δημιουργεί ένα αρνητικό υπόβαθρο στον ψυχικό τους κόσμο. Το αρνητικό υπόβαθρο του ψυχικού τους κόσμου οφείλεται στην παρεμπόδιση και καταπίεση των υψηλών νοητικών τους ικανοτήτων μέσα στο σχολικό περιβάλλον. Οι συνέπειες αυτής της καταπίεσης επιδρούν αρνητικά στην συναισθηματική και νοητική τους εξέλιξη. Συμπερασματικά, η σχολική πραγματικότητα που αντιμετωπίζουν τα χαρισματικά παιδιά στην Ελλάδα δεν διευκολύνει την ανάδειξη των ιδιαίτερων ικανοτήτων τους με αποτέλεσμα την χαμηλή σχολική επίδοση ή ακόμα και την σχολική διαρροή. Αποτελεί, επομένως, επιτακτική ανάγκη το σχολείο να βοηθήσει και να καλλιεργήσει τα ευφυή παιδιά διατηρώντας την συμμετοχή τους σε υψηλά επίπεδα εντός του σχολικού περιβάλλοντος.

Διαφοροποιημένη διδασκαλία

Σύμφωνα με την Ιταλίδα παιδαγωγό Maria Montessori «αν το παιδί δεν μπορεί να μάθει με τον τρόπο που το διδάσκουμε, τότε πρέπει να το διδάξουμε με τον τρόπο που μπορεί να μάθει». Οι VanTassel-Baska και Stambaugh (2005) υποστήριξαν ότι η διδασκαλία πρέπει να στοχεύει στην αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων των χαρισματικών μαθητών, δημιουργώντας ένα περιβάλλον κατάλληλο για να νιώθουν μέλος της ομάδας. Οι εκπαιδευτικοί αναμένεται να αντιμετωπίσουν τις ποικίλες ανάγκες των διαφορετικών μαθητών με μεγάλη υπευθυνότητα στην τυπική τάξη. Οι Subban και Sharma (2006) συμπληρώνοντας την παραπάνω άποψη υποστήριξε ότι δυστυχώς οι εκπαιδευτικοί δεν φαίνεται να προσαρμόζουν σε μεγάλο βαθμό τις μεθόδους τους ώστε να συμβαδίζουν με τις σύγχρονες κατευθύνσεις με την χαρισματικότητα. Ενώ αποδέχονται την φιλοσοφία και την αναγκαιότητα της χαρισματικότητας δυσκολεύονται στην εφαρμογή της. Πιο συγκεκριμένα, με βάση τον Tomlinson (2007) η διαφοροποιημένη διδασκαλία είναι σε θέση να βοηθήσει και να προάγει τα ταλέντα και τις ικανότητες των χαρισματικών παιδιών. Με τον όρο διαφοροποιημένη διδασκαλία νοείται η ποιοτική διδασκαλία, η οποία έχει αντικειμενικό στόχο τη μεγιστοποίηση της μάθησης για όλους τους μαθητές τόσο ως προς τους γνωστικούς όσο και τους διαδικαστικούς μαθησιακούς στόχους. Στα πλαίσια της διαφοροποιημένης διδασκαλίας εντάσσεται και η τεχνολογία η οποία είναι ένα ιδιαίτερο ελκυστικό και διαδραστικό εργαλείο που μπορεί να προσαρμόσει την διδασκαλία στο στυλ μάθησης, τα ενδιαφέροντα και την ετοιμότητα των μαθητών. Συγκεκριμένα η Benjamin (2005) διατύπωσε ότι μέσω της τεχνολογίας της πληροφορίας και της εκπαίδευσης (ΤΠΕ) οι μαθητές μπορούν να αναζητήσουν, να διερευνήσουν και να παρουσιάσουν την εργασία τους με την υποστήριξη του εκπαιδευτικού, όπου χρειάζεται, με δικό τους ρυθμό και να επωφεληθούν από τις πολυαισθητηριακές προσεγγίσεις που προσφέρει η τεχνολογία κατά την διαδικασία της μάθησης. Επίσης η Benjamin (2005) συνοψίζει την συνεισφορά των ΤΠΕ σε έξι χαρακτηριστικά τους που υποστηρίζουν την διαφοροποιημένη διδασκαλία:

- Ιδιωτικότητα: Η τεχνολογία προστατεύει την αυτοεκτίμηση των μαθητών που εργάζονται με διαφορετικό ρυθμό. Δημιουργείται μια στενή και προσωπική σχέση μεταξύ μαθητή και δασκάλου και κανένα παιδί δεν στοχοποιείται μέσα στην τάξη.

- Συνεργατικές και επικοινωνιακές δεξιότητες: Οι online τεχνολογίες ενθαρρύνουν την συνεργασία και την επικοινωνία των μαθητών ενισχύοντας την δημιουργία και την διατήρηση κοινοτήτων μάθησης.
 - Οργάνωση: Τα λογισμικά και οι εφαρμογές βοηθούν τους μαθητές να οργανώσουν την μάθηση σύμφωνα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά τους.
 - Υποστήριξη μαθησιακών στυλ και αισθητηριακής μάθησης: Οι ΤΠΕ ανταποκρίνονται στα διαφορετικά μαθησιακά στυλ κάθε μαθητή.
 - Παροχή επιλογών: Η αφθονία πληροφοριών και εφαρμογών καθιστά εύκολη για τους μαθητές την επιλογή δραστηριοτήτων και την εργασία σε αυτές.
 - Αυθεντική μάθηση: Πολλές δραστηριότητες που βασίζονται σε αξιολόγια λογισμικά υποστηρίζουν την αυθεντική μάθηση και την κονστрукτιβιστική (ο κάθε μαθητής ανάλογα με τις προϋπάρχουσες γνώσεις, ιδέες και αντιλήψεις του κατασκευάζει μόνος του από την αρχή την γνώση) προσέγγιση της γνώσης.
- Οι Fu, Lin, and Ting (2014) υποστήριξαν ότι η τεχνολογία εφοδιάζει εκπαιδευτικούς και μαθητές με ποικίλους τρόπους για την διερεύνηση, μελέτη και αξιολόγηση εννοιών και στόχων του Αναλυτικού Προγράμματος. Μπορεί να συμβάλλει στη διαφοροποίηση της διαδικασίας επεξεργασίας, χειρισμού και καταγραφής πληροφοριών αλλά και του απαραίτητου χρόνου για κάθε μαθητή προσαρμόζοντάς τον αναλόγως στις ανάγκες του κάθε μαθητή.

Τρόποι εκπαίδευσης

Ο Χρυσafiδης (2006) υποστήριξε ότι οι χαρισματικοί μαθητές έχουν ορισμένα χαρακτηριστικά ευδιάκριτα τις περισσότερες φορές, τα οποία τους διαφοροποιούν σε σχέση με το μέσο όρο των συμμαθητών τους και έχοντας διαφορετικές εκπαιδευτικές ανάγκες επιζητούν ιδιαίτερη φροντίδα και στήριξη από το σχολικό περιβάλλον. Οι μαθητές αυτοί μαθαίνουν γρήγορα μιλάνε και διαβάζουν νωρίτερα από τους συνομήλικους τους, προσλαμβάνουν μεγαλύτερη ποσότητα πληροφοριών και αντιλαμβάνονται ευκολότερα ακόμη και δυσνόητα θέματα. Τα χαρισματικά παιδιά έρχονται όμως αντιμέτωπα με μια αρνητική εκπαιδευτική πραγματικότητα. Στη χώρα μας τα εκπαιδευτικά συστήματα είναι σχεδιασμένα να εστιάζουν περισσότερο σε βασικές γνώσεις και δεξιότητες, στοιχείο που δεν ενθαρρύνει τη δική τους περιέργεια και αναζήτηση. Μια αξιολογική μελέτη η οποία δημοσιεύτηκε από τους Gentry, Rizza και Owen (2002) υποστηρίζει ότι υπάρχει σημαντική διαφορά υπέρ των χαρισματικών μαθητών που διδάσκονται σε τυπικές σχολικές τάξεις έναντι εκείνων που διδάσκονται σε ειδικά σχολεία για χαρισματικά παιδιά, ενώ η μελέτη των Adams – Byers, Whitsell και Moon (2004) διαπίστωσε ότι υπάρχουν οφέλη για τους χαρισματικούς μαθητές και στην ομοιογενή και στην ετερογενή σχολική ομάδα. Η τάση που επικρατεί είναι όλο και περισσότεροι ταλαντούχοι μαθητές να εκπαιδεύονται μέσα στην τυπική σχολική τάξη. Από το εκπαιδευτικό σύστημα θα πρέπει να προσφέρονται σε όλους τους μαθητές ίσες ευκαιρίες ανάλογα με τις δυνατότητες, τα ενδιαφέροντα, τις κλίσεις και τις ανάγκες όλων των μαθητών. Όμως, ίσες ευκαιρίες δεν είναι το ίδιο με το ίδιες ευκαιρίες, γιατί υπάρχουν διαφορετικές ανάγκες σε διαφορετικού επιπέδου εκπαίδευση για κάποιους ανθρώπους (Clark, 2007). Στη διεθνή βιβλιογραφία εντοπίζονται δύο διαφορετικές τάσεις για τον τρόπο εκπαίδευσης των χαρισματικών παιδιών.

- Εμπλουτισμός διδακτικού προγράμματος. Σε αυτήν την περίπτωση αναπτύσσεται περισσότερη ύλη απ' όση προβλέπει το Α. Π. με σκοπό την

αύξηση των μαθησιακών εμπειριών σε βάθος και σε εύρος (Αργυρίου, Γιωτοπούλου & Παππά, 2017). Στόχος είναι η μέγιστη αξιοποίηση των ικανοτήτων των χαρισματικών παιδιών. Ο χαρισματικός μαθητής καλύπτει την ίδια ύλη με τους συμμαθητές του, αναζητά όμως περισσότερες γνώσεις.

- Επιτάχυνση της φοίτησης . Σ' αυτήν την περίπτωση δίνεται η δυνατότητα στον μαθητή να παρακολουθήσει μαθήματα ή τάξεις μεγαλύτερες από αυτές που προβλέπει ο σχολικός νόμος. (Αργυρίου, Γιωτοπούλου & Παππά, 2017). Η διδακτική ύλη για τους μαθητές είναι πιο «προχωρημένη» για να αντιστοιχίζεται στις απαιτήσεις και τις ικανότητες του μαθητή.

Οι εκπαιδευτικές πρακτικές για τους χαρισματικούς μαθητές έχουν ως εξής :

- Κανονική τάξη : Ο εκπαιδευτικός παρέχει κάθε βοήθεια στον χαρισματικό μαθητή και σε συνεργασία με ειδικό παιδαγωγό – ψυχολόγο τροποποιεί το πρόγραμμα διδασκαλίας αλλά και φροντίζει για την ομαλή συναισθηματική στήριξη του μαθητή. Έρευνα έχει δείξει ότι για μαθησιακούς λόγους αλλά και για λόγους κοινωνικοποίησης, οι χαρισματικοί μαθητές πρέπει να εκπαιδεύονται κατά την ημερήσια απασχόληση στο σχολείο με τους συμμαθητές τους (Rogers, 1991).
- Ειδικά σχολεία για χαρισματικούς μαθητές με εξαιρετικές ικανότητες ή ειδικά σχολεία για ταλέντα σε συγκεκριμένους τομείς, όπως αθλητισμός και μουσική (Rogers, 1991).
- Ειδικά τμήματα , όπου συγκεκριμένες ώρες της ημέρας παρακολουθούν μαθήματα που ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους. Τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν οργανωμένες δραστηριότητες για την επίλυση προβλημάτων και την ανάπτυξη δημιουργικής και κριτικής σκέψης (Rogers, 1991).

Όλα αυτά βέβαια αποσκοπούν στο δικαίωμα που έχει κάθε μαθητής για να αναπτύξει το δυναμικό του και είναι υποχρέωση του εκπαιδευτικού συστήματος να παρέχει σε όλους τους εκπαιδευόμενους στήριξη για την ολόπλευρη ανάπτυξή τους. Όποιος τρόπος κι αν επιλεγεί από τον εκπαιδευτικό θα πρέπει να έχει ως βασικό άξονα ότι πολλοί μαθητές υψηλών ικανοτήτων κρύβουν τις δυνατότητές τους, προκειμένου να νιώσουν πιο «φυσιολογικοί» και δημοφιλείς. Με τη βοήθεια προγραμμάτων μέσω υπολογιστή, μπορούμε να εντείνουμε το ενδιαφέρον των μαθητών κατασκευάζοντας ιδιαίτερα παζλ, λαβύρινθους και τρισδιάστατα μοντέλα. Φυσικά, πρακτικές δραστηριότητες που περιλαμβάνουν παιχνίδια κίνησης και αθλητικές δραστηριότητες είναι ιδανικές.

Παράδειγμα εκπαιδευτικών λογισμικών.

Πολλά χαρισματικά παιδιά έχουν υψηλά κίνητρα, είναι επίμονα και προτιμούν δραστηριότητες σε ατομικό επίπεδο παρά σε ομαδικό, τόσο στο σχολείο όσο και εκτός σχολείου. Οι υπηρεσίες επαγγελματικής συμβουλευτικής μέσω Η/Υ ταιριάζουν τα χαρισματικά παιδιά, γιατί είναι ανεξάρτητα άτομα και συνήθως

προτιμούν να εργάζονται και να διαβάζουν μόνα τους. Επίσης οι ΤΠΕ μπορεί να εξασφαλίσουν στους εκπαιδευτικούς με απεριόριστο αριθμό τρόπων και μέσων που αφορούν περιεχόμενα, δραστηριότητες και διαδικασίες μάθησης με ποικίλους τρόπους για να διαπιστώσουν την επίτευξη των μαθησιακών στόχων. Επιπροσθέτως, χρησιμοποιούνται για να στηρίζουν ατομικά τις ανάγκες του μαθητή και να του δώσει το κίνητρο να ασχοληθεί περισσότερο. Ένα ανοιχτό μαθησιακό περιβάλλον ενθαρρύνει τους προχωρημένους μαθητές να εμπλακούν στην μάθηση, προωθώντας την πλήρη αξιοποίηση των δυνατών τους σημείων.

Ένα παράδειγμα ανοιχτού μαθησιακού περιβάλλοντος είναι και το Wiki. Το Wiki αποτελεί ιστοσελίδα που δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες τους να προσθέτουν ή να τροποποιούν το περιεχόμενό του γρήγορα και εύκολα, ώστε να συνεργάζονται αποτελεσματικά, κατά την κοινή τους προσπάθεια. Ένας εκπαιδευτικός μπορεί να κάνει μια ιστοσελίδα του μαθήματός του που να περιέχει σημειώσεις, πρόσθετες πηγές αλλά και ερωτήματα και ασκήσεις προς τους μαθητές του, οι οποίοι ανταποκρίνονται απαντώντας στον ίδιο τον χώρο που η ιστοσελίδα παρέχει. Μέσα από την ηλεκτρονική πλατφόρμα οι εκπαιδευτικοί μπορούν να επιταχύνουν, επεκτείνουν και να εμπλουτίσουν την διδασκαλία τους (Ward, 2010) Οι μαθητές από την άνεση του σπιτιού τους μπορούν μέσω του υπολογιστή να επεξεργαστούν ό, τι «ανεβάζει» ο εκπαιδευτικός και να λύσει περαιτέρω ασκήσεις.

The left screenshot shows a page titled "Επαναληπτικό" (Review) on the AskisiMathmatikwn website. It contains a math problem about percentages. The right screenshot shows a "Quiz" page on the same website, featuring a math problem about a group of people.

The left screenshot shows a page titled "ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ" (Mathematics Competition Problems) on the AskisiMathmatikwn website. It contains a math problem and a table with the solution. The right screenshot shows the same page, but with a text input field for the answer.

Σύνολο ερωτήσεων	Άριστα	Ποσοστό Βαθμ.	Βάση
5	50	80%	40

Το ενδιαφέρον των χαρισματικών μαθητών επικεντρώνεται και στην επίλυση puzzle. Το Jigsawpuzzle είναι μια ιστοσελίδα που μπορείς να λύσεις online puzzle σε διάφορα σχέδια και μεγέθη. Δίνεται η δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να «ανεβάσει» μια εικόνα (στο συγκεκριμένο παράδειγμα δίνεται ο χάρτης της Ελλάδας και συνδέεται με το μάθημα της γεωγραφίας) και να επιλέξει και το πιο δύσκολο σχήμα κομματιών με αποτέλεσμα να αυξήσει το επίπεδο δυσκολίας για την επίλυσή του. Επίσης δίνεται η δυνατότητα στον μαθητή να βλέπει την εικόνα και υπάρχει χρονομέτρηση για να καταγράψει την προσπάθειά του. Σε γενικές γραμμές τα πάζλ καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και γνωστικών περιοχών καθώς διεγείρουν πολλά κύτταρα του εγκεφάλου. Πάζλ με πολλά κομμάτια που απευθύνονται σε «δυνατούς λύτες» μπορούν άνετα να χρησιμοποιηθούν από χαρισματικούς μαθητές καθώς φημίζονται για την οπτικοχωρική αντίληψη και να είναι μια ευχάριστη δραστηριότητα γι' αυτούς.

Τέλος άλλο ένα εκπαιδευτικό παιχνίδι που μπορεί ένας εκπαιδευτικός να χρησιμοποιήσει μέσω του H/Y είναι το Sudoku. Το Sudoku απαιτεί από τους παίκτες να σκέφτονται στρατηγικά και να λύνουν τα προβλήματα δημιουργικά. Οι ειδικοί υποστηρίζουν ότι τέτοιου είδους παιχνίδια έχουν πολλά ψυχολογικά και γνωστικά οφέλη για τους μαθητές, καθώς μπορεί να αποδειχτούν ιδιαίτερα χρήσιμα στην εκμάθηση ορολογίας και λεξιλογίου, στην καλλιέργεια αφηρημένης σκέψης και στην απομνημόνευση δεδομένων. Για παράδειγμα, το Sudoku είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για τη διδασκαλία των μαθηματικών και της επιστήμης. Οι μαθητές με υψηλό δείκτη νοημοσύνης μπορούν να εξασκούνται σε ασκήσεις μαθηματικών μέσω του παιχνιδιού αλλά ακόμα και στην χημεία με την αντικατάσταση των αριθμών με χημικά σύμβολα.

Με αυτές τις δραστηριότητες δεν χάνουν το ενδιαφέρον τους ως προς τη διδακτική διαδικασία.

Puzzle 3

In Elemental Su Doku you need to use logic to work out the elements in the blank squares. You will need to be able to see a Periodic Table.

Every row, column and 3x3 box contains an element from Groups 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 0 and a transition metal.

Each 3x3 box is based on a **period**, so the elements in Groups 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 and 0 in a 3x3 box come from the same period apart from the transition metal. The transition metal in the box could be any transition metal, but Fe is used in the answer grid so you may find it easier to check your answers if you use Fe as well. Good luck!

Rating: Moderate

Be			Cl				As
			Na	Si			Se
F					Mg	Ga	Fe
Cu			Po			Sr	Sn
	I			Ba			Xe
	Sr		Rn		Cs		In
Ne		C	Cr				
O			Si	Ar			
	Zn				Al		Kr

Συμπεράσματα

Οι χαρισματικοί μαθητές έχουν ιδιαίτερη ανάπτυξη και διαθέτουν νοητικές ικανότητες που υπερβαίνουν τα προσδοκώμενα των συνομηλίκων τους. Πολλές φορές το άγχος, η καταπίεση και η παρεμπόδισή τους μπορούν να ελλοχεύουν τον κίνδυνο για τη μη εκδήλωση της χαρισματικότητάς τους. Η παιδαγωγική αντιμετώπιση των χαρισματικών παιδιών χρήζει ιδιαίτερης προσοχής και το σχολείο έχει την υποχρέωση να προσφέρει και να στηρίζει τους μαθητές αυτούς καθώς και να τους προσφέρει ευκαιρίες ανάδειξης. Παρ' όλα αυτά υπάρχει ο τρόπος στήριξης των μαθητών, όταν αναπτύσσονται δημιουργικές δραστηριότητες που κρατούν αμείωτο το ενδιαφέρον των μαθητών, με τη χρήση νέων τεχνολογιών, με διαδραστικές ασκήσεις, με τη διαφοροποιημένη διδασκαλία, με το σεβασμό και την ποιότητα της διδασκαλίας.

Βιβλιογραφία

Αργυρίου, Α., Γιωτοπούλου, Γ., & Παππά, Α. Μ. (2017). Χαρισματικοί μαθητές και εκπαίδευση. *Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης*, 2016(1), 161-171.

Λεπτοκαρίδης, Π. (2011). Στάσεις και απόψεις εκπαιδευτικών γενικής και ειδικής αγωγής σχετικά με την εκπαίδευση χαρισματικών και ταλαντούχων παιδιών στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Μανωλάκος, (2009) Επιμορφωτικές προτάσεις από τους εκπαιδευτικούς της πράξης προς τους εκπαιδευτικούς της τάξης – Χαρισματικοί μαθητές.

Ματσαγγούρας, Η. Γ. (2008). Εκπαιδεύοντας παιδιά υψηλών ικανοτήτων μάθησης: διαφοροποιημένη συνεκπαίδευση.

Χρυσοφίδης, Κ. (2006) *Βιωματική – επικοινωνιακή διδασκαλία. Η εισαγωγή της μεθόδου project στο σχολείο*. Αθήνα : Εκδόσεις Gutenberg

Adams-Byers, J., Whitsell, S. S., & Moon, S. M. (2004). Gifted students' perceptions of the academic and social/emotional effects of homogeneous and heterogeneous grouping. *Gifted Child Quarterly*, 48(1), 7-20. Retrieved from <http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/001698620404800102>

Benjamin (2005). *Differential Instruction Using Technology: A guide for middle and high-school teachers* (1st ed). New York: Eye On Education.

Cueto-Rojas, H. F., Pérez, N. O., Pérez-Sánchez, G., Ocampo-Juárez, I., & Medina-Rivero, E. (2010). Interferon- α 2b quantification in inclusion bodies using Reversed Phase-Ultra Performance Liquid Chromatography (RP-UPLC). *Journal of Chromatography B*, 878(13-14), 1019-1023. Retrieved from <http://www.journals.elsevier.com/journal-of-chromatography-b/>

Da Costa, M. P., & Lubart, T. I. (2016). Gifted and talented children: Heterogeneity and individual differences. *Anales de Psicología/Annals of Psychology*, 32(3), 662-671. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.6018/analesps.32.3.259421>

Fu, F. L. L., Lin, C. L., & Ting, C. J. (2015). Charisma building in the e-learning classroom: an exploratory study. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 176, 683-690. Retrieved from <https://beta.qmu.ac.uk/study-here/learning-facilities/library/>

Gentry, M., Rizza, M. G., & Owen, S. V. (2002). Examining perceptions of challenge and choice in classrooms: The relationship between teachers and their students and comparisons between gifted students and other students. *Gifted Child Quarterly*, 46(2), 145-155. Retrieved from <http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/001698620204600207>

Pomortseva, N. P. (2014). Teaching gifted children in regular classroom in the USA. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 143, 147-151. Retrieved from <http://www.sciencedirect.com/>

Rogers, K. B. (1991). The Relationship of Grouping Practices to the Education of the Gifted and Talented Learner: Research-Based Decision Making Series. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=ED343329>

Subban, P., & Sharma, U. (2006). Primary school teachers' perceptions of inclusive education in Victoria, Australia. *International Journal of Special Education*, 21(1), 42-52. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.1207/s15430421tip4403>

Tomlinson, C. A. (2007). Διαφοροποίηση της εργασίας στην αίθουσα διδασκαλίας. *Αθήνα, Εκδόσεις Γρηγόρη*.

VanTassel-Baska, J., & Stambaugh, T. (2005). Challenges and possibilities for serving gifted learners in the regular classroom. *Theory Into Practice*, 44(3), 211-217.

Ward, C. (2010). Using online learning environments to support advanced learners. In *E-Learn: World Conference on E-Learning in Corporate, Government, Healthcare, and Higher Education* (pp. 377-381). Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).

Σύνδεσμοι :

Wikispaces:

<https://www.wikispaces.com/>

Puzzle :

<http://www.jigsawplanet.com/>

Sudoku με χημικά σύμβολα :

<http://www.rsc.org/learn-chemistry/resource/res00000630/elemental-sudoku?cmpid=CMF00000654>